

(המשך מעמוד 25)

עת הציבור דיווחים סלקטיביים שנתנו מקום לפרשנויות שונות לגבי גורלו של יומי.

החלטתם של שלושת שופטי בית-הדין לזכות את יומי מאשמת הניסיון לאונס היתה לכן בבחינת הפתעה. אולם ההפ-תעה לא היתה נעימה עד סופה. פרידה מהמורים. קבעו שופטיו של מפקד חיל-הים: "לאחר שבחנו את חומר הראיות שבא לפנינו - לאור ההלכה הפסוקה בסוגיית הסיוע לעדות קורבן של עבירת-זימה - הגענו לכלל מסקנה, כי אין בו כדי לבסס כדבעי את הרשעתו של הנא-שם בשלוש העבירות שיוחסו לו: ניסיון לאונס, איומים והתנהגות שאינה הולמת. על אף שנותנים אנו אמון מלא בגיר-סחה הבסיסית של המתלוננת, בדבר תקי-פתה עליידי הנאשם בניסיון לאונסה ועל אף שדחינו את גירסתו המכחישה מכל וכל של הנאשם... נמנענו להרשיע את הנאשם משום שמבחינה מישפטית לא מצאנו בחומר הראיה שבה לפנינו אותו סיוע מלא ומושלם הדרוש לפי ההלכה ה-מיסוחות לו." במילים אחרות: בית-הדין הצבאי קיבל

האלוף ברקאי זכוי על אף האשמה

למעשה את הגירסה לטיה היה ניסיון לאור-נס מצד יומי, אולם קבע מבחינה מי-שפטית אין באפשרותו להרשיעו. היה זה מסוג הנייבוים-המרשיעים.

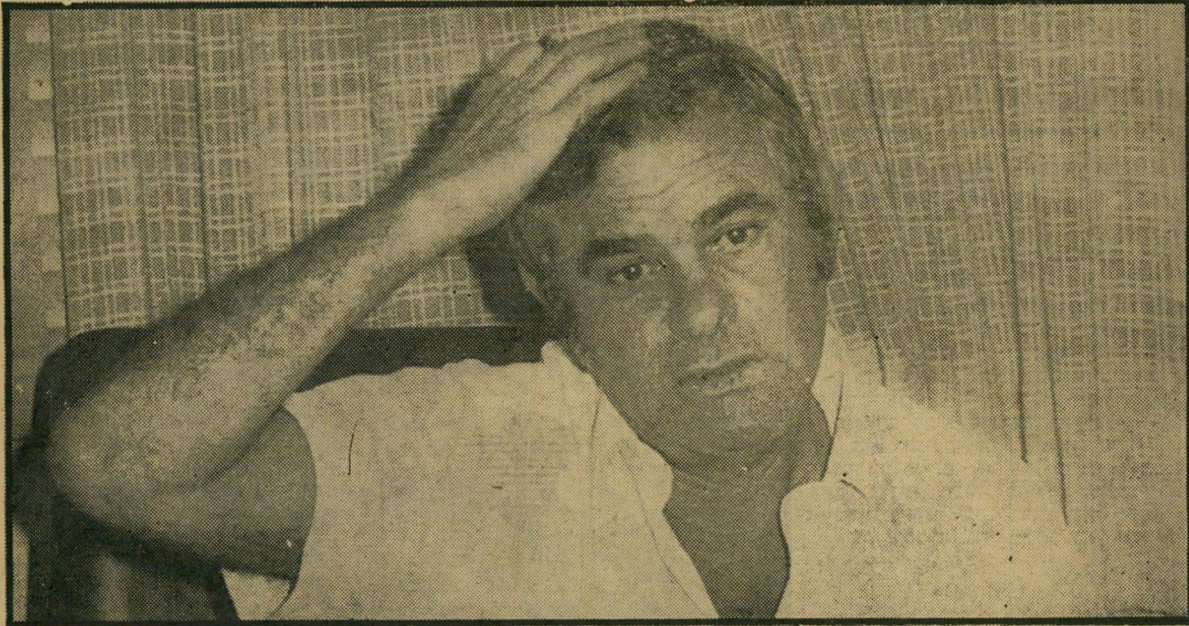
שכן, גם אם זוכה מחוסר ראיות מי-שפטיות מספיקות, לא יוכל יומי להמשיך ולהתחזק בתפקיד מפקד חיל-הים וגם לא להמשיך ולשרת כאלוף בצה"ל.

האלוף ברקאי זכה אומנם בניכוי מי-שפטית הקאריירה הצבאית שלו לא תוכתם בהרשעה של ניסיון לאונס, אבל צה"ל פסיד את שירותו של לוחם גועז ומפקד עובדה שיומי יצטרך ככל הנראה לפ-תעורר ולשתחרר מצה"ל - יש

בעקבות הרשעתו של ראש עיריית רחובות לשעבר, ח"כ

שמואל רכטמן, מתעוררת סוגייה מישפטית וציבורית מסובכת

חבר-כנסת בנלא-

או אסיר בננסות?

הודיע, כי לא יאפשר לשוטרי-מלווה להיר-כנס עם רכטמן אל תוך מישכן הכנסת. הכנסת ורחבתו, לא יכול שוטרי-בתפקיד, כמו כל עובדי-ציבור אחר, לפעול במיסג-רת תפקידו בתוך המישכן ללא אישור מיושב-ראש הכנסת. אישור מיושב-ראש הכנסת במיקרים כגון אלה הוא אישורו של איש-המיקצוע בנושאים אלה. קציין הכנסת יצחק ("איוי") בן-גל. בן-גל כבר "השוטר יצטרך להיפרד מח"כ רכטמן ליד שער פאלומבו, ולהעביר אותו לידי איש מיסמר-הכנסת שישמור עליו. זה אומנם מוסיף לנו אחריות כבדה, אולם יש לשמור על חוקי הכנסת ועל צביונה המיוחד, "הס-ביר השבוע בן-גל.

בהתייעצות שקיימו השבוע שרה-פנים, הד"ר יוסף בורג, והיועץ-המישפטי-לממ-שלה יצחק זמיר, הם החליטו כי אם אומנם יבקש רכטמן, במידה שעונשו לא ישונה על-ידי בית-הדין העליון, להמשיך למלא את תפקידיו כחבר-כנסת, יתנגד לכך שרה-פנים ולא יאפשר זאת. שר-הפנים, כממונה על המישרה, הוא גם הממונה על נציבות שירות בתי-הסוהר ולכן תצטרך פנייתו של רכטמן בסופו של דבר להגיע אליו.

אולם הן זמיר והן בורג, וכן גם כל מישפטן מקרב חברי-הכנסת, חוששים כי במידה שרכטמן יגיש בג"ץ נגד בורג, קיי-מת אפשרות סבירה בהחלט שבית-הדין הגבוה-לצדק יאלץ, על פי חוק חסינות חברי-הכנסת, לחייב את שרה-פנים ואת שילטונות בתי-הסוהר לאפשר לרכטמן להמשיך לעסוק בעיסוקי חברי-כנסת מוג-רים, ולהיות חופשי במשך השנתיים ו-חצי הבאות, וזאת למרות שבפקודת בתי-הסוהר אין כל חובה לשחרר אסיר שהוא ח"כ כדי שיוכל להשתתף בישיבות הכנסת. במקרה כזה, קיימת אפשרות שרכטמן יאלץ לבלות בבית-הכלא לפחות שנה אחת, שנת-המאסר האחרונה שלו. רכטמן נידון לשלוש וחצי שנות מאסר. הכנסת הנוכחית מסיימת את כהונתה בעוד שנ-תיים וחצי. אין להניח שאם ידרוש רכטמן את חסינות ח"כ, ינכו לו שילטונות הכלא

אם יחליט בית-הדין העליון כי על רכטמן, שנידון לשלוש וחצי שנות מאסר בבית-המישפט המחוזי, אחרי שהורשע ב-עבירת שוחד, לשבת בכלא למרות עירעור-רו, ואם ימשיך רכטמן להתעקש שלא להתפטר מהכנסת למרות שחברי מיפלגתו כבר החלו להפעיל עליו לחצים בכיוון זה, תעמוד הכנסת בפני מצב מעניין ביותר. רכטמן אומנם הודיע השבוע כי אם לא יתקבל עירעורו יתפטר מהכנסת, אך בר-כנסת סבורים כי הצהרה זו נועדה רק להרגיע את הרוחות, ולאפשר את המשך-השתתפותו בישיבות הכנסת.

אין ספק כי בתנאים אלה ידרוש רכטמן, יום אחרי כניסתו לבית-הסוהר, כי שיל-טונות בתי הסוהר יאפשרו לו לפעול כ-חבר-כנסת. רכטמן יסתמך על חוק חסי-נות חברי-הכנסת, הקובע כי יש לאפשר לחברי-כנסת, כל עוד הוא חבר-כנסת, את האפשרות למלא את תפקידו. המדובר לא רק בהשתתפות בישיבות המליאה והווע-ד, כפי שחשבו הפרשנים שדגו בנושא זה מאז הורשע רכטמן, אלא בהיקף רחב הרבה יותר.

רכטמן יוכל לדרוש משלטונות הכלא לאפשר לו להשתתף שלושה ימים בשבוע בישיבות המליאה, אם כי מהוועדות הוא בוודאי יסולק על-ידי מיפלגתו. אולם, תפקידו של חבר-כנסת מחייב אר-תו לבוא במגע עם ציבור הבוחרים שלו. איש לא יוכל להוכיח, כי ציבור הבוחרים של רכטמן לא בא ממילת, ממטולה או מקיבוצים בגליל. רכטמן יוכל לארגן לו סדריים כזה שיחייב את שילטונות בתי-הסוהר לאפשר לו להשתתף מחוץ לכ-ל 24 שעות ביממה, שיבעה ימים בשבוע, כשהוא מלווה על-ידי שוטר.

אבסורד

מול אבסורד

שוטר המלווה יהווה בעייה נוס-פת. אם ילווה רכטמן על-ידי שוטר, יצטרך זה לזנוח אותו כאשר יגיע רכט-מן לישיבות הכנסת. על פי חוק מישכן

כ אשר דנה ועדת הכנסת, לפני חוד-שים אחדים, בהסרת חסינותו של ח"כ שמואל רכטמן, מי שהיה אז גם ראש עיריית רחובות, החליטה הוועדה הצמצם ככל האפשר את דיוניה ואת הסרת-החסינות.

החלטת הוועדה אמרה, כי חסינותו של רכטמן מוסרת רק לצורך העמדתו לדין באותה פרשת-שוחד ספציפית שבה הוא שם. הוועדה לא קבעה מה יהיה גורל ה-חסינות אם יורשע רכטמן וידון לישיבה בכלא. אחרים מחברי הוועדה, שהעלו אפ-ירות כזו, קבעו במפורש כי אם יתרחש מצב כזה, תצטרך הוועדה לשבת שנית, להחליט אם גם לצורך המאסר היא ממי-ליצה בפני הכנסת להסיר את החסינות - או לאו.

הכנסת לא ניצבה מעולם בפני בעיה של חבר כנסת שנידון למאסר, ויש לדעת איך לנהוג בו: כאזרח מן השורה, כפושע ש-הורשע, או כחבר-כנסת נכבד ובעל זכר-יות רבות, שאין לאף אזרח אחר במדינה. חוק ייסוד הכנסת קובע במפורש את דר-י כי בחירתו של חבר הכנסת, וקובע גם כיצד חדל אדם להיות חבר כנסת: כאשר מסתיימת הקדנציה שלו, או כשהוא מת-פטר. בחוק ייסוד הכנסת אין כל דרך לפ-טר חברי-כנסת - בין אם הוא, כמו רכט-מן, נידון למאסר והוקע כפושע, בין אם הוא לוקה במחלה אנושה שאינה מאפשרת לו לתפקיד כראוי, ובין אם אינו ממלא כלל את חובותיו הפרלמנטריות.

הכנסת זוכרת את המיקרה של ח"כ אליהו ששון, שבתקופה האחרונה לכהונתו נראה היה לכל כי מחשבתו אינה צלולה וכי הוא הפך סגילי. ששון סירב להתפטר, ואי-אפשר היה לפטר. הכנסת גם מכירה מיקרים של חברי-כנסת שלא טרחו כלל לבוא למליאה אחרי שנבחרו. אחד מאלה היה חבר-הכנסת הקודמת יוסף ("יוסקה") קרמרמן, שהיה מופיע במינון הכנסת - ולא במליאה - אחת לחודשיים בממוצע. איש לא יכול לפטר את קרמרמן, שאפילו סדרני הבית לא תמיד זיהו אותו, וכל עוד רצה בכך, הוא היה חבר-כנסת לכל דבר.